

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра української мови, психології та педагогіки

Навчальний рік 2024-2025

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

«ПСИХОЛОГІЯ ТА КОНФЛІКТОЛОГІЯ У ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ»

Освітній компонент вибірковий

Форма здобуття освіти заочна

Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»

Освітньо-професійна програма «Управління в сфері охорони здоров'я»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

Курс 1

Силабус освітнього компонента розглянуто
на засіданні кафедри української мови,
психології та педагогіки

Протокол від
від "29" серпня 2024 р. № 1

Завідувач кафедри

проф. Л.В. Фоміна

Схвалено методичною комісією ХНМУ
з проблем загальної та
природничо-наукової підготовки

Протокол від
від 30 серпня 2024 р. № 1

Голова комісії

проф. М.С.Мирошніченко

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСА

Фоміна Людмила Володимирівна - завідувачка кафедри української мови, основ психології та педагогіки, професорка, канд. філол. наук

Шейко Анастасія Олександрівна - викладачка кафедри української мови основ, психології та педагогіки, канд. психол. наук

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Шейко Анастасія Олександрівна - викладачка кафедри української мови основ, психології та педагогіки, канд. психол. наук

Телефон: (093) 181-35-43, (095) 096-52-07

E-mail: ao.sheiko@kntmu.edu.ua

Локація: м. Харків, пр. Науки, 4, головний корп., 5 поверх, кафедра української мови, основ психології та педагогіки

Очні консультації: час і місце проведення за розкладом кафедри.

Он-лайн консультації: локація (Google Meet) та час проведення за попередньою домовленістю з викладачем.

Професійні інтереси викладача: особливості юнацького віку, конфліктологія, кризова психологія, процес виховання

ВСТУП

Силабус освітнього компонента «Психологія та конфліктологія у публічному управлінні» складено відповідно до Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) та освітньо-професійної програми «Управління в сфері охорони здоров'я» (далі – ОПП) як складову методологічного забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня освіти галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування».

Опис освітнього компонента (анотація). Освітній компонент «Психологія та конфліктологія у публічному управлінні» є теоретичним і практичним фундаментом побудови майбутньої успішної взаємодії медика та пацієнта і не тільки надає можливість здобувачам оволодіти системою психологічних знань, але й забезпечує формування на цій основі комунікативних, організаторських умінь, що є одним з важливих елементів у професійній підготовці та професійній діяльності фахівця; сприяє вирішенню й осмисленню найбільш ефективних методів впливу на особистість хворого.

Актуальність проблематики психології обумовлена великим інтересом до питань управління, регламентації та супроводу трудового процесу та організації. Вивчення соціально-психологічних факторів дозволяє розглядати роботу з кадровим ресурсом закладу з якісно іншої точки зору. Для кожної конкретної людини праця несе своє смислове навантаження. Але саме синхронізація уявлень про працю персоналу з цінностями та пріоритетами організації дозволяє вивести заклад не просто на новий рівень та зробити працю ефективною, комерційно вигідною а й такою, що приносить дохід і почуття задоволення від виконаної роботи.

Силабус упорядковано із застосуванням сучасних психолого-педагогічних принципів організації освітнього процесу вищої освіти.

Предметом вивчення освітнього компонента курсу є основні психологічні положення, механізми, форми процесу спілкування, управління й індивідуально-психологічні відмінності особистості, що проявляються в професійному спілкуванні в системі «медик-пацієнт».

Міжкомпонентні зв'язки: Освітній компонент «Психологія та конфліктологія у публічному управлінні» базується на вивченні здобувачами освіти технологій прийняття управлінських рішень та соціального менеджменту, філософії; закладає основи вивчення студентами публічного управління у соціально-гуманітарній сфері та практичної підготовки й передбачає інтеграцію з ними.

Пререквізити. Вивчення освітнього компоненту «Психологія та конфліктологія в сфері охорони здоров'я» передбачає попереднє опанування освітніх компонентів публічно-управлінського спрямування («Публічне адміністрування», «Публічне управління в сфері соціального та гуманітарного розвитку», «Теорія організації» тощо).

Постреквізити. Основні положення освітнього компонента «Психологія та конфліктологія в сфері охорони здоров'я» мають застосовуватися при вивченні суміжних освітніх компонентів, і для підготовки до захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи та здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

1 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1.1 Мета освітнього компонента – формування професійних комунікативних знань, умінь і навичок як складника професійної компетентності фахівця.

1.2 Основні завдання опанування освітнього компонента:

- сформувати у здобувачів вищої освіти системи знань щодо професійної комунікації
- навчити їх оволодінню основними поняттями та категоріями даного освітнього компоненту
- навчання здобувачів оволодінню механізмами професійної комунікації та взаємодії.

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє освітній компонент.

1.3.1 Вивчення освітнього компонента забезпечує опанування здобувачами вищої освіти наступних **компетентностей:**

інтегральні: Здатність розв'язувати складні задачі й проблеми у системі публічного управління (у т.ч. розвитком сфери охорони здоров'я) та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;

загальні:

ЗК 2 Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально

ЗК 5 Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології

спеціальні (фахові, предметні):

СК 1 Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти

1.3.2 Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних **програмних результатів навчання:**

РН 08. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.

РН 10. Представляти органи публічного управління й інші організації публічної сфери та презентувати для фахівців і широкого загалу результати їх діяльності.

1.3.3 Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних **соціальних навичок (Soft skills)**: комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, мозковий штурм, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів, ажурна пилка), конфлікт-менеджмент (реалізується через: метод драматизації, ігрові методи), тайм-менеджмент (реалізується через: метод проєктів, робота в групах, тренінги), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

Здобувач вищої освіти у період навчання здобуває комунікативні навички, розвиває лідерські здібності, навчається брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, розв'язує педагогічні ситуації та конфлікти, вміє працювати в команді, управляти своїм часом, логічно і системно мислити, має креативні підходи до вирішення завдання.

2 ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень, ОПП	Характеристика освітнього компонента
		заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань:	Нормативна
Загальна кількість годин – 90	28 «Публічне управління та адміністрування»	Рік підготовки:
	Спеціальність:	1-й
		Семестр
Розподіл годин: аудиторні – 10, самостійна робота здобувачів вищої освіти – 80	281 «Публічне управління та адміністрування»	2-й
	Освітньо-кваліфікаційний рівень:	Лекції
		2 год.
	другий (магістерський)	Практичні, семінарські
	ОПП	8 год.
		Самостійна робота
	«Управління в сфері охорони здоров'я»	80 год.
		Вид контролю:
		залік

2.1 Опис освітнього компонента

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Психологія як наука	2	Проблемна, мультимедійна та лекція-бесіда, презентація
Всього лекційних годин		2	

2.2.2 Семінарські заняття не передбачені.

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
-------	------------	-----------------	-----------------	----------------

1	Психологія як наука.	2	Круглий стіл «Мозковий штурм» Круглий стіл Спаринг-партнерств о	Усне опитування здобувачів вищої освіти, письмовий контроль теоретичних знань за варіантами
2	Спілкування в психології.	2		
3	Конфлікт. Його сутність і структура. Основні типи і види конфлікту.	2		
4	Розв'язання, врегулювання та профілактика конфліктів.	2		
Всього годин практичних занять		8		

2.2.4 Лабораторні заняття – не передбачені.

2.2.5 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Психологія як наука.	10	Опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка словника основних понять Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, індивідуальні завдання. Створення мультимедійної презентації	Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуаційних і практичних завдань
2	Спілкування в психології.	20		
3	Конфлікт. Його сутність і структура. Основні типи і види конфлікту.	30		
4	Розв'язання, врегулювання та профілактика конфліктів.	20		
Всього годин самостійної роботи здобувачів вищої освіти		80		

3 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1 Оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу» (наказ ректора ХНМУ № 181 від 21.08.2021 р.).

Поточна навчальна діяльність (ПНД) здобувачів вищої освіти контролюється викладачем академічної групи, після засвоєння ними кожної теми освітнього компонента і виставляються оцінки з використанням 4-бальної (національної) системи. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання до поточних оцінок також належить оцінка за виконане індивідуальне завдання. За підсумками семестру середню оцінку (з точністю до сотих) за ПНД викладач

автоматично одержує за допомогою електронного журналу системи АСУ. Підсумковий бал за ПНД у семестрі визначається як середнє арифметичне національних оцінок за кожне заняття та ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми. До суми балів за ПНД включається також оцінка за виконане ІНДЗ. Перерахунок середньої оцінки за ПНД у багатобальну шкалу, для освітніх компонентів, що завершуються заліком (табл. 3.1).

Формою підсумкового контролю міри опанування змісту освітнього компонента є залік, який проводиться викладачем академічної групи відповідно розкладу (на останньому занятті). Залік – це процес, протягом якого перевіряються отримані за час навчання: рівень теоретичних знань; розвиток творчого мислення; навички самостійної роботи; компетенції (вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх у вирішенні практичних завдань).

Таблиця 3.1 – Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для освітніх компонентів, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5,00	200	4,47-4,49	179	3,94-3,96	158	3,42-3,44	137
4,97-4,99	199	4,45-4,46	178	3,92-3,93	157	3,40-3,41	136
4,95-4,96	198	4,42-4,44	177	3,89-3,91	156	3,37-3,39	135
4,92-4,94	197	4,40-4,41	176	3,87-3,88	155	3,35-3,36	134
4,90-4,91	196	4,37-4,39	175	3,84-3,86	154	3,32-3,34	133
4,87-4,89	195	4,35-4,36	174	3,82-3,83	153	3,30-3,31	132
4,85-4,86	194	4,32-4,34	173	3,79-3,81	152	3,27-3,29	131
4,82-4,84	193	4,30-4,31	172	3,77-3,78	151	3,25-3,26	130
4,80-4,81	192	4,27-4,29	171	3,74-3,76	150	3,22-3,24	129
4,77-4,79	191	4,24-4,26	170	3,72-3,73	149	3,20-3,21	128
4,75-4,76	190	4,22-4,23	169	3,70-3,71	148	3,17-3,19	127
4,72-4,74	189	4,19-4,21	168	3,67-3,69	147	3,15-3,16	126
4,70-4,71	188	4,17-4,18	167	3,65-3,66	146	3,12-3,14	125
4,67-4,69	187	4,14-4,16	166	3,62-3,64	145	3,10-3,11	124
4,65-4,66	186	4,12-4,13	165	3,60-3,61	144	3,07-3,09	123
4,62-4,64	185	4,09-4,11	164	3,57-3,59	143	3,05-3,06	122
4,60-4,61	184	4,07-4,08	163	3,55-3,56	142	3,02-3,04	121
4,57-4,59	183	4,04-4,06	162	3,52-3,54	141	3,00-3,01	120
4,54-4,56	182	4,02-4,03	161	3,50-3,51	140	Менше 3	Недостатньо
4,52-4,53	181	3,99-4,01	160	3,47-3,49	139		
4,50-4,51	180	3,97-3,98	159	3,45-3,46	138		

Оцінка з освітнього компонента виставляється лише здобувачам вищої освіти, яким зараховані усі підсумкові заняття та залік. Здобувачам вищої освіти, які не виконали вимоги навчальної програми виставляється оцінка F_x , якщо вони були допущені до складання заліку, але не склали його. Оцінка F виставляється здобувачам вищої освіти, які не допущені до складання заліку.

3.2 Питання до заліку:

1. Визначення психології, її предмет.
2. Місце психології по відношенню до інших наук.
3. Поняття про спілкування. Спілкування як необхідна сторона діяльності лікаря.
4. Спілкування як самостійний вид діяльності.
5. Поняття про структуру спілкування.
6. Основні сторони процесу спілкування.
7. Види спілкування.
8. Поняття перцепції в психології.
9. Процеси усвідомлення однієї людини іншою.
10. Ефекти сприйняття. Ефект ореола.
11. Ефекти сприйняття. Ефект новизни.
12. Ефекти сприйняття. Ефект первинності.
13. Конфлікти та їхні різновиди.
14. Конфлікт між здобувачем та викладачем.
15. Конфлікт між лікарем і пацієнтом.
16. Внутрішньоособистісний конфлікт.
17. Розвиток конфліктології як науки та поглядів на причину виникнення конфліктів.
18. Основні типи конфлікту.
19. Структура конфлікту.
20. Стадії протікання конфлікту.
21. Шляхи подолання та профілактики конфлікту.

3.3 Контрольні питання та завдання до самостійної роботи:

Тема 1 Психологія як наука. Предмет та задачі психології. Методи психології. Основні галузі науки. Взаємозв'язок психології з іншими науками. Основні напрями психології.

Тема 2 Спілкування в психології. Сторони спілкування. Види спілкування. Бар'єри спілкування. Умови ефективного спілкування

Тема 3 Конфлікт. Його сутність і структура. Основні типи і види конфлікту. Стадії розвитку конфліктної взаємодії. Особистісний конфлікт. Міжособистісний конфлікт. Груповий конфлікт. Насилля в родині як різновид конфлікту. Гендерний конфлікт. Міжнародний конфлікт. Міжкультурний, міжетнічний та міжконфесійний конфлікти.

Тема 4 Розв'язання, врегулювання та профілактика конфліктів.

Медация. Методика вирішення конфліктів. Тактичні дії для вирішення конфліктів. Перемовини як спосіб виходу з конфлікту.

3.4 Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

3.5 Правила оскарження оцінки

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю здобувачів вищої освіти ХНМУ (наказ ректора ХНМУ від 30.09.2020 р. № 35/2020) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf) дозволяє уникнути конфліктів під час оскарження здобувачами вищої освіти результатів підсумкового контролю.

4 ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Відповідно до діючої «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу» (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>), здобувачі вищої освіти мають отримати оцінку за кожною темою освітнього компонента. Регламентовано порядок ліквідування академічної заборгованості (наказ ректора ХНМУ від 26.12.2019 р. № 533) та Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (наказ ректора ХНМУ від 30.09.2020 р. № 36/20) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Важливо дотримуватися Кодексу корпоративної етики ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/golovna/pro-nas/kodeks-korporatyvnoyi-etyky/>). ХНМУ створює простір рівних можливостей, вільний від дискримінації будь-якого національного, расового чи етнічного походження, статі, віку, інвалідності, релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності або сімейного стану. Всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються здобувачам вищої освіти або співробітникам ХНМУ, розповсюджуються на всіх без винятку за умови належної кваліфікації. Від здобувачів вищої освіти очікується зацікавленість в опануванні освітнього компонента. Вітається творчий підхід у різних його проявах. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, контактуйте з викладачем.

5 АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра української мови, психології та педагогіки підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів та здобувачок очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Петрінко В.С. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці. Навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с.
2. Кісіль З. Р. Основи управління : Посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 232 с.
3. Руденко Л. А. Основи психології та педагогіки: навч. посібник. Львів: ЛДУ БЖД, 2020. 146 с.

7 ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://www.osvita.org.ua> – Освітній портал – все про освіту в Україні.
2. <http://nbuv.gov.ua> – сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.
3. <http://korolenko.kharkov.com> – сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка.

8 ІНШЕ

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями та дискримінацією у ХНМУ (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_sex.pdf)

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення здобувачами вищої освіти ХНМУ окремих освітніх компонентів понад обсяг навчального плану (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/poriad_pogl-vyv_dysc.pdf)

Положення про визнання результатів неформальної освіти в ХНМУ (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_neform_osv-1.pdf)

Документи щодо поширення інклюзивної освіти в ХНМУ (http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk)

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/proekt_polog_inkl_navch.pdf

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/01/polog_ad.pdf